

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Gabrielis Navdæi Parisini Pentas Quæstionum
latro-philologicarum**

Naudé, Gabriel

Genevæ, M. DC. XLVII.

Qvæst. Secvnda latropilo-Logica. An vita hominum hodie, quàm olim
breuior?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70696](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70696)

QVÆST. SECUNDA

IATROPHI- LOGICA.

An vita hominum hodie, quàm
olim breuior?

Vestibuli custos Vultu longæna decoro Claud.
Ante fores Natura sedet.

LTA est, Præsul ornatissime,
sedet ipsa πολυμήχανος μη-
τήρ in tuo conspectu, mul-
tum animi pendens & in-
certa, quo tandem calculi mei colore
vel impresso signatòque literæ chara-
ctere inceptam hanc de suo statu &
virium integritate disceptationē com-
ponere aggrediar. Ut igitur quod in-
genuè censeo libere nec cunctanter
profitear, nostrum omnium, sed tui
causa potissimum Doctissime SVA-
RESI

Sat. lib. 1.

— Qui Troica dignus es
 Sacula, & Euboici transcendere Nesto-
 ris annos

molestè, & iniquo animo paterer gra-
 uem adeo senescentis Naturæ sortem
 nobis imminere, ut quæ tot olim Gi-
 gantes fouisse dicitur Pumiliones jam,
 & homunciones tantùm proferat, quæ
 tot etiam *μακροβίαις* extulisse, nunc ve-
 lut effœta ac diuturno partu defati-
 gata nos omnes *ἡμεροβίαις* esse vix su-
 stineat. Et verò licet mortalium pluri-
 mi grauem instituant de Naturæ ma-
 lignitate querelam, quod in exiguum
 æui gignimur, quod hæc tam veloci-
 ter tam rapidè dati nobis tēporis spa-
 tia decurrant, aded ut exceptis admo-
 dùm paucis, cæteros in ipso vitæ appa-
 ratu vita destituar. Licet etiam ipso-
 rum nonnulli decliuem hanc, & ad fi-
 nem suum celeri gradu properantem,
 ut rerum omnium, sic Mundi sene-
 scentis æratem, tam insignis jacturæ
 ream sistant, criminentur, damnent;
 Viri tamen sapientes & quicumque
 alteri quorum caput est extra cucur-
 bitam

Seneca de
 breu. vit.
 c. 1.

bitam, & cor ultra melopepones sapit, hoc in vulgi more positum esse, ab omni temporum memoria sibi persuaserunt; ut quemadmodum inquit Tacitus, vitio malignitatis humanæ cætera semper cum laude respiciat, præsentia non nisi cùm despectu & fastidio excipiat. Nempe illud idem est quod paullò ante ipsum dixerat grauiissimus morum Censor, & Stoicæ discipline Vindex acerrimus Seneca lib. I. de Benef. hoc Maiores nostri questi sunt, hoc nos querimus, hoc posterius nostri querentur, euersos esse mores, regnare nequitiam, in deterius res humanas & in omne nefas labi. Illud illud idem est profectò, quod frauissimâ etiam Poëtæ Venusini lyrâ decantatum fuerat:

Damnosa quid non imminuit dies?

Od. 6. liba

Ætas parentum peior auis tulit

3.

Nos nequiores: mox duros

Progeniem vitiosorem:

Adeò certè uniuerso hominum generi familiaris fuit hæc quærela; ut non immeritò poëta Satyrographus hanc

28 *An vita hominum hodie*

cum hominibus natam aut ab Euandri
saltem & Carmentæ ipsiusque Home-
ri temporibus usurpatam fuisse, sapien-
ter non minus quàm verè innuerit:

Iun. fa-
rys. 15.

Nam genus hoc viuo jam decrescebat

Homero,

*Terra malos homines nunc educat atq̃
pusillos.*

Vnde vix est ut mihi persuadeam cas-
cos illos, & à Dijs recentes homines,
tantâ vitæ innocentia, & puritate, tam
integra valetudine, tam firmo corpo-
ris & animi nexu ætatem suam degis-
se, ut inde merito aurea hæc ætas na-
turalis, iusta *ἡ χρυσῆ αἰὼς* & *ἡ χρυσὴ*
ἡ αἰὼς appellari, omniùmque ut prima
sic felicissima & beatissima existimari
meruerit. Neque enim de meliore lu-
to finxit illis præcordia Titan, quàm
alijs qui postea secuti sunt, nec illis
quàm nobis clarior unquam aut vege-
tior illuxit: idem profectò qui ab orbe
condito semper fuit Diuinæ Proui-
dentia numerus:

Alanus in
Encyclo-
pæd. lib. 3.

*Concordi ligat omnia nexu,
Singula componit, mundū regit, ordinat
orbem,* *Astra*

quàm olim breuior? 29

*Astra mouens, elementa ligans, ani-
mâsque maritans*

*Corporibus, terras cœlis, cœleste ca-
ducis.*

Idem etiam cœlum omnes homines
tegit, eadem terra sustinet, elementa
eadem componunt, amica iuuant, li-
gata fouent, soluta destruant; iisdem
alimentis vescimur, commodis frui-
mur, moribus utimur; iisdem nunc sunt
qui & olim dies, anni, menses, eadem
temporis & uniuersi facies,

*Non aliam videre Patres, aliâmve Ne-
potes*

Aspicient.

Cur igitur nostrum omnium tempe-
ries haud erit similis, mors citior, vita
non æqualis? An quia sæculum illud
aureum fingitur, sic gemmeis tantum
& penitus aureis hominibus impertiri
& communicari debuit? At potius mi-
rari subit non mediocriter supinam
Autorum omnium & Historicorum
negligentiam, ne dicam amentiam,
quos non puduit eiusmodi veteres a-
uias, & meras Poëtarum nugas veris

narrationibus immiscere, eamque ætatem pro aurea nobis exhibere, quæ si ad nostram conferatur, ferrea profusus, & lapidea videri possit, cum nondum emollitis ciuiliori cultu, neque per artes, & liberales disciplinas probe temperatis hominum moribus, miseris incolas, tantum abest ut aureos, terra ipsa sustinere videretur, ut potè

Archire-
nius lib. 5.
cap. 17.

Quibus uda ferarum

*Terga dabant vestes, cruor haustus, p
cula trunci,*

*Antra lares, dumeta toros, canacula r
pes,*

*Præda cibos, raptus venerem, spectac
la cedes,*

*Imperium vires, animos furor, impeti
arma,*

*Mortem pugna, sepulcra rubus, mon
strisque gemebat*

Monticulis tellus.

Vt omittam hic quod etiam sacri Co
dices abundè testantur, Diluuium
stud, quod terram omnem absorbit
diuinitus propter hominum scelera
con

quàm olim breuior?

31

contigisse, quæ tota cælia prorsus fuere, ut Deum ipsum pœnituerit hominis creati. An igitur quia igneum illum vigorem, & cœlestis particulam auræ Promethei furto sublatam, fictilibusque corporum suorum ergastulis demersam, primi nostri parentes receperunt, ipsa per initia vigente ac multum splendescente nihil quicquam illis haud secus ac cœlestibus sphaeris deperire oportuit? forsan quibusdam videbitur; at statim tota litis contestatio deuoluetur ad Horatium, Poëtam meo quidem iudicio sapientissimum, apud quem dubio procul causa sua cadent & sententiam eiusmodi referent:

Post ignem athereâ Domo

Ode 3. lib.

Subductum macies & noua febrium

Terris incubuit cohors,

Semotique prius tarda Necessitas

Lethi corripuit gradum.

Sed, an fortasse πολυχρονίης illos fuisse arbitrandum est, quòd simplici & moderato victu uterentur, eo potissimum tempore quo

Ouid. 4.
Fast.

*Panis erant primis virides mortalibus
herbae,*

*Durâque magnificas quercus habebat
opes.*

Ædēpol ingeniosum esse mihi persuasit
deo Poëtarum genus, ac solertiæ non
vulgaris plenissimum, qui fictitia hæc
edulia non nisi commentitio sæculi
usurpata fuisse docet; fictitia, inquam
& prorsus ridicula, cum primus om-
nium parens Adamus hanc à Deo ma-
ledictionem accepisse referatur, ut ve-
sceretur pane, non verò glande au-
crudis radicibus in sudore vultus su-
i. Sed concedamus familiarem illis fuisse
se olerum omnium & leguminum u-
sum: concedamus & glandes, & nu-
ces, & castaneas, & baccas, & quid
quid aliud ex terra, satis, arboribus
vellitur, legitur, euellitur,

Olus suave, multiplex herbae genus,

Vuas nitentes, atque fetus arborum.

An propterea longior vitæ terminus
erit etiam illis concedendus? Negat
Galenus, qui libro de cibis boni & ma-
li succi cap. 6. in olerum genere nul-

lum

lum esse quod bonum & laudabilem
succum gignat, manifestè contendit:
negat & Celsus, dum imbecillissimam Lib. II. c.
esse materiam omne olus, & quidquid 18.
in cauliculo oritur, asseruit. Vnde for-
san Galenus occasionem desumpsit
hunc locum Hippocratis de legumi- Lect. 6.
bus, & herbis explicandi, in quo diui- lib. epid.
nus senex velut effatum protulit, quod
imbecilles cibi breuem vitam effici-
unt, seu ut ipsismet ejusdem verbis u-
tar, ἀδενεσέει σίτια ὀλιγοχρονίω βιοτιῶ
ἔχει: ut propterea non insulsè meo qui-
dem iudicio, vafer coquus, apud Plau-
tum, olera omnia longè proscribat &
amandet, ipsorumque usui breuitatem
vitæ acceptam referat:

*Hic quidem homines tam breuem vi-
tam colunt*

*Cùm hasce herbas huiusmodi in aluum
congerunt,*

Formidolosas dictū non esū modo.

Nam etsi Romanorum historijs confi-
gnatum legamus, Marcum illum Ca-
tonem non minus triūpho quàm cen-
sura, & eruditione prorsus insignem,

C

herbis, quas ipse plantauerat, se con-
 jugemque & libertos ac familiares ad
 longeuam senectutem incolumes per-
 duxisse; rarum tamen istud exemplum
 fuit, & quod postea *κινουεικων* scripto-
 res supra veritatis fidem extulere, &
 nequidem vel illi suppetias ferent.
 Cardano, qui multis animalibus br-
 uis idcirco vitæ metam assignauit, quæ
 non similiter ac cætera fructibus
 herbis vescerentur, confirmatam ja-
 esse ab omni ætate tot præclarissim-
 rum Medicorum sententiam conu-
 lere possit aut debeat, præsertim cū
 iam experientia compertum sit, illi
 qui lentibus & capis frequenter
 scuntur, cancro & elephantiasi val-
 esse obnoxios; qui fabis & castan-
 doloribus colicis & flatulentis disci-
 ciari; qui fungis aut cerasis, angina
 incurrere; qui Persicis, lippitudine
 qui ficibus, scabiem, phtiriasim &
 scerum tumorem; qui nucibus, amy-
 dalis & pineis, cephalalgiam & ven-
 triculi dolorem; qui beta, lienteriat
 qui porris, cæcitatem; qui deniq; fr-
 ctib

fructibus horarijs atque fugacibus, putridas febres & dysenteriam, nec aliā rane de causa, cicutis allium nocentius vocatur ab Horatio, aut crambe recocta mortem vel communi prouerbio dicitur inferre, nisi propter mala quæ ab ipsorum usu subinde pullulant, non secus profectò atque sub lactucæ folijs, quæ tanquam striges pessimæ nervos virorum emaciant ac comedunt. Venerem bellulū suum Adonim quondam abscondisse, sapienter quidem & ex antiquioribus Mythologiæ fabulis refertur à Callimacho. Sed num forsan fatius erit dicere priscos illos homines, ut à primo suo ortu minus abfuerunt, eò etiam præstantiores & vegetiores extitisse? Sanè nihil quidquam simile in alijs rebus cernitur: nam & infantes diu stertunt in cunis, & animalcula non statim mouètur, & plantæ sensim augescunt, & metalla paulatim concresecunt, & quidquid aliud obtuleris videbis, ut monet Seneca, in omni negotio longè semper à perfecto fuisse principia. Valeat igitur Ar-

36 *An vita hominum hodie*

ganthonius ille senex,

Sil. Ital.
Lib. 3.

Ter denos decies emēsus belliger annos

Valeat Nestor ille Homericus,

*Vt quem fama refert hyemes vidisse
trecentas.*

Valeat Sibylla Cumana,

Ouid.

*—Qua jam sibi secula septem
Acta videt.*

Valeant denique & Ioannes ille

Temporibus, cuius ætatem per sex

ginta supra trecentos & amplius a

nos, nimis incautè à Francorum Hist

lib. 5. hist.

ricis protractam fuisse contendit Pa

lus Æmylius, & omnes isti πολυχρον

senesq; ter aut amplius recocti: nam

lib. 1. de
sanitat.

ut post Cardanum loquar, etsi nol

sen. c. 8.

dicere mentitos eos fuisse qui de ip

talia scripserunt (si modo tamen ve

sunt) monstra fuisse dicendum est. S

valeant unà cum ipsis homines quida

paradoxopæi, creduli, nugigeruli, in

etiam & nugiuenduli,

*Qualibet à quovis mendacia credere
prompti,*

qui ad ridiculam hanc ἀδυνασίαν & in

senescentiam firmiter, ut illis vident

stab

stabiliendam, syndromen colligunt,
& mira quædam nobis obganniunt de
facultatum in primis istis hominibus
præstantia & actionum omnium inte-
gritate, cum videlicet crudas carnes,
& boues integros comederent, ut Mi-
lo; numerosos filiorum exercitus pro-
crearent, ut Priamius; crescerent in ju-
gera, ut Tiphœus; ac demùm ut bea-
tæ mentes, aut saltem diuinitus edo-
ctæ discurrerēt, artes inuenirent, prin-
cipia statuerent; sciētias ipsas, & quid-
quid eruditionis habemus ordinarent.
Frustra enim illi se torquent, & cum
multo labore fabulas congerunt, nec
nilum tamen proficiunt, cùm eadem
facilitate refellantur à nobis, qua ab
illis referuntur. Et siquid olim dubi-
tatum fuit circa Gigantes, non item
hac tempestate existimari debeat, quæ
ut multa alia bona, & ingeniosè ex-
cogitata, sic & profligatos eiusmodi
homines doctissimo Riolano debet:
debebūt certè & posteris. Tu verò Me-
dicorum decus, & Scholæ Parisiensis
gloriarum perpetuum, Ioannes Ferneli, cu-

ius præclarissimum nomen & quocun-
que Veterum unquam fama penetra-
uit, illuc similiter diffusum, ne ab arte
mea recedam reliquorum instar qui in
singulis facultatibus nuperrimè excel-
luerunt, in medium profero, egregijs
tuis inuentis & nunquam intermori-
turis laboribus patefecisti satis, non
omnem, ut ipsi dicunt, exhaustam fuisse
in antiquorum ingenijs formandis
& expoliendis Naturæ vim & uber-
tatem; sed & illud insuper longo di-
scursu ostendisti in eleganti præfatio-
ne librorum tuorum de abditis, discun-
tendo per singulas artes, & rara pro-
fusque stupenda Typographiæ, fulmi-
narium & Pyxidis nauticæ inuenta, que
non ita pridem velut è latebris pro-
dierunt, & mundum illum veterem
sibi ipsi dissimilem effecerunt, inge-
niosè describendo, ut minuenda sit
hæc opinio tamquam inimica virtuti
vel potius ex animis hominum euel-
lenda. Nec enim naturam putandum
est communem omnium parentem
nobis potius quàm veteribus nouerunt

cam, omnes suas opes quondam profudisse, nunc verò sterilem & effœtam existere, sicq; priorum sæculorum fecunditate exhaustam, ut nihil amplius pariat & procreet Heroicis illis simile temporibus: cùm potius verum sit, artes omnes atque disciplinas, quæ annis propè mille ac ducentis sepultæ jacuerant, aut veriùs, quæ extinctæ occiderant, jam planè reuiuiscere pristinum ne dicam majorem splendorem adeptas, & nouas quotidie velut ex inuolucris temporum & sæculorum latebris excitari, quarum beneficio, quod de sua ætate dicebat unus ex antiquis, hoc ipsum potiori jure possemus in præsentiarum usurpare:

*Sumpserunt artes hac tēpestate decorem,
Nullaque non melior, quàm prius,
ipsa fuit.*

Quid tandem? erepto hoc corporis & animi functionum aduersarijs præsidio, ipsi ad longè tutius se recipiunt, dum historię Sacræ fidem appellant, & Patriarcharum ætatem, Mosisque, qui varijs codicibus illam consignauit,

auctoritatem velut Sacram anchoram
 prætendunt, nosque diuino istius No-
 mothetæ Pentateucho, non secus
 ac Palladis scuto à quibuscunque telis
 obtecti, tanquam parum credulos vel-
 licant & laceffunt qui molis istius sen-
 sim ad interitum properantis, & natu-
 ralem eorum omnium quæ in se am-
 plectitur contabescentiam, ad Mor-
 boniam & Pannuceas Baucides, velut
 nugas canoras & Milesias fabulas a-
 mandamus. Quasi verò uniuersa rerum
 compages & fabrica, cui fatalis immi-
 net periodus à causa tantum violenta,
 ab igne & communi illo rogo,

*Quo mare, quo tellus, conuexaque regio
 cæli,*

tunc, cum ejus Auctori visum fuerit,
 expurgari debent, præuias ejusmodi
 dispositiones internas, & alterationes
 necessarias, quæ in viuentibus conspi-
 ciuntur, dum illa sensim ad tabem, mar-
 corem, & interitum properant, requi-
 rat: aut inter hæc bene conueniat que
 de vitæ nostræ continuò decrefcentis
 proportione, cum ab ipso Mose, tum

ab a-

ab alijs Scriptoribus hagiographis cõmuniter proferuntur. Siquidem, cùm ante primam terrarum eluuiem vita esset cccc. aut quingentorum circiter annorum, in diebus Mosis dictum est illi, Et erunt dies hominis centum viginti annorum, manifesto sanè & ingenti decremento; tempore verò Iesu Syrach qui Ecclesiasticum scripsit, numerus dierum vitæ nostræ erant ut plurimum centum anni; deniq; sub regno Dauidis, septuaginta tantùm nobis relictæ sunt, & in potētatibus octoginta. Vnde si eadem decrementi ratio ad nostram usque ætatem seruata fuisset, vita nostra deberet tantum esse quindecim, aut ad summum viginti annorum. Quod quantum præsentis experientiæ, & veritati conueniat, perse satis unusquisque videt, & cognoscit. Vt etiam Iure merito Franciscus Lib. 16. Epist. senil. Petrarcha asseruerit, à duobus & eo amplius annorum millibus circa humanæ vitæ spatium, nullam omnino factam esse mutationem. Verùm absit, ut quemadmodum Cardanus ad-

Lib. 16. Epist. senil.

uerfus Sapiientissimum Salomonem de
 Fluiorum origine , ita ego aduersus
 prudentissimum Mosen de Vite & an-
 norum ratione certamen institutam.
 Vera enim sunt omninò, & ab ore Dei
 prolata, quæ de Patriarcharum ætate,
 diuinus Scriba nobis tradidit; sed ta-
 lia nihilominus, quæ nullam vim Phi-
 losophorum ac Medicorum rationibus
 inferant cùm ipsi de consueta Naturæ
 lege, non autem de absoluta Dei pote-
 state quæstiones innectât; qua tamen
 certum est, communem hunc viuendi
 terminum Patriarchas & primos mun-
 di incolas fuisse trãsgressos: cùm Deus
 ipsos in longa sæcula cõseruare vellet,
 ut gloriam, & cultum nominis sui faci-
 lius ad posteros transmitterent: quod
in Chron. voluit Rabbi Leui apud Genebrardû,
 siue quemadmodum arbitratus est Fla-
 uius Iosephus, ut multa viderent, expe-
 rirentur, intelligerent, artésque omnes
 & scientias ex certis fundamētis con-
 stituerent. Quamobrem hoc tantum
 superest, ut ex Aristotelis & Peripate-
 ticorum mente, quibus in hoc etiam
 Medici

Medici assentiuntur, cōcludam: Eundem semper in hominibus extitisse ætatis terminum; Et si quã diuersitatem vicissim suscipiat, hanc admodum leuem esse: quàmque Petrus Aponensis ex quatuor tantum causis repetendam monet, nimirum Cœlorum influxu, Elementorum mixtione, Generationis modo, & rerum non naturaliũ usu deprauato. Certè exemplum huius veritatis habemus illustre nec isthinc longè petitum, cùm Ælius Phlegon Tral-
lianus, Adriani Cæsariliberrus, in tractatu suo de longæuis Rauennæ, quæ Ciuitas est totius Flaminia Metropolis, Iulium Pætum annos cētum vixisse, & Lucium Antidiũ Sotericum terminum hunc tredecim alijs fuisse prætergressum, miraculi instar habendum existimet; quamuis Hieronymus Rubens doctissimus ejusdē Ciuitatis Philosophus & Medicus qui non ita pridem occubuit, referat se in ea Ianneli cuiusdã Aurificis familiaritate usum fuisse, qui prima jam ætatis suæ Centuria faustè feliciterque transacta alte-

44 *An vita hom. hod. quàm ol. breu.*

*In Indice
hif. Rané.
in voce,
Vita diu.
turnitas.*

rius vigefimum annum attigerat ; ibi-
démque prætereà mulieres vidiffe Cę-
ciliam Pauli Arrufini matrè, & Iuliam
Honestinam , quæ centefimum ambæ
superare dicebantur : verùm

*Quid moror exemplis quorum me turba
fatigat ?*

præfertim cùm ex historia medica unũ
nobis fuppetat, ab artis noſtræ Princi-
pibus defumptum, quod ut omni exce-
ptione maius eſt , ita etiam debet jure
cenſeri pulcherrimum. Hippocrates
ſiquidem, Galenus, Auenzoar, Leoni-
cenus , cogitate vos quantum tempo-
re, loco, viuèdi ratione inter ſe discre-
pantes, hoc uno vitæ termino planè
conueniunt, quem omnes ultra cente-
ſimum annum protraxère. Vnde, cur
non exclamem cum Ouidio pro Co-
ronide:

*Prifca iuuent alios, ego nunc me deni-
que natum*

*Gratulor, hæc etas moribus apta
meis.*

Nobilis-

Nobilissimo Viro Domino

D. PEYRESCIO

IN AQVENSIS CVRIA

Senatori Integerrimo,

ABBATI GVISTRENSI

VIGILANTISSIMO,

Optimo, Eruditissimoq;

Literatorum om-

nium Meccæ-

nati,

GABRIEL NAVDÆVS S. P. D.

*Q*UOD hæctenus erga viros gra-
ues & præclaros, qui vel mutua
necessitudinis significatione,
vel officiorum quæ in me con-
tulerunt magnitudine, optimè de studijs
meis meriti sunt, præstare sum conatus, Li-

bros eis tenuésque ingenij mei flosculos of-
 ferendo, Hoc etiam aliquando cogitabam
 in te conferre, CLARISSIME PEYRE-
 SCI, qui me jampridem incredibilibus a-
 moris & beneficentia tua illecebris totum
 tibi deuinctum esse voluisti: Verum quò
 citius quàm sperabam istud impresentia-
 rum fecerim, duo sanè in causa fuerunt,
 quae mutos etiã homines possent ad loquen-
 dum impellere, admiratio nempe Tua vir-
 tutis, & indignatio quam dudum in me
 concepi, quod ipsa non omnibus erudito-
 rum calamis celebretur, quibus tamen qui-
 tidie materiam suppeditat, de cunctis fer-
 me rebus doctè subtilitèrque differendi.
 Quamquam enim istud in te sit argumen-
 tum peruagata laudis, & supra id omne
 quod mortale est ipsismet fama pennis em-
 èta, quam non secus atque solem & aurum
 pauci delibandam censent, quoniam omni-
 superuacanei esse Laboris sibi persuaden-
 tes per se conspicuas commendare; dolo
 tamen maiorem in modum inde tibi sor-
 tem imminere prisca illius Mecœnatis
 qui quod Augusti auo viris omnibus Li-
 teratis, quorum praesertim commodis in
 seruic

seruibat, notior esset, quā ut de ipso quicquam Literarum monumentis consignare & animum suum inducerent, ignotus nunc habetur & si nomen excipias quod Illustrissimum sane perennabit, tot saeculorum gyris obrutus oppressusque. Quare ut quantum in me situm est, tam graui incommodo prospicerem, ceterisque etiam quibus ingenuarum artium studia cordi sunt, animos facerem, ad exemplum quod praesens aetas in te habet, viri ad omnem doctrina & humanitatis rationem compositi, venientibus quoque saeculis transmittendum; Cogitavi saepius Panegyricum tibi dicere, non meo tantum sed totius Reipublicae Literariae nomine, cuius in te curam omnem ac sollicitudinem recepisti. Nam utcunque summa eius administranda amplificandaque sapientissimo aetatis nostrae Heroi Eminentissimoque ac Reuerendissimo Principi FRANCISCO BARBERINO, ab ipsismet credo Musis & Apolline demandata sit, quem continuo hac una praeter ceteris cura exercet, hac totum detinet ac sollicitat cogitatio, ut quantum in ipso situm est, partim flagranti doctrina studio,

que per vices orbis Christiani negotia prudentissimè temperat, partim etiam auctoritate, consilio, sumptibus, & favore ipsius promoueat, augeat pomaria, fines proferat, ipse tamen absque te foret, majori cum difficultate atque molestia munus istud sustineret, qui velut solers explorator in secessu tuo Baugencyaco sedes, eorum omnium quae vel in remotissimis mundi partibus geruntur, eruuntur, deteguntur, excudunturve ad rem non modo Litterariam sed ad omnem honestam curiositatem pertinentium; & quorum etiam maxima parte adeò diligenter Tusculanum illud exornasti ut

Alan. lib.
1. Anticlaud.

Quidquid depascit mentes, vel
ebriat aures,
Seducit gustus, nares suspēdit odor
Demulcet tactum, seruet locus
locorum.

Verum cum pluribus & ijs quidem gravissimis occupationibus detinear, quae me etiam nolentem & inuitum ab istiusce Panegyrici meditatione remorantur & abducunt; hanc interim questionem de Tempore magis ad lucubrandum apto conuenienter

nientique, tibi omnium hominum Vigilantissimo, Studiosissimo, Doctissimoque consecrare volui. Quod equidem ut facerem, indixerunt me primum propria mea rationes qui jam dudum in tuo are viuo, omnemque cultus & obseruantia significationem tibi exhibere flagrantibus votis aueo desideroque supra modum; Deinde vero optimi & eminentissimi mei Mecænatis IOANNIS FRANCISCI Cardinalis à Balneo exemplum, qui cum alias tecum adeo lubenter suauissimèque versaretur, ut cum nullo alio Literatorum magis, nunc etiam nihil de antiqua sua Beneuolentia remittit, sed te licet absentem amat suspicitque quam maxime. unde cum actiones illius omnes, mihi exemplo esse debeant, quod potest in vita esse Honestissimum, Sanctissimumque, certe nihil quoque prius aut antiquius habere debui, quam te aut potius virtutes imitare omnes modestiam, studium, diligentiam, liberalitatem, eruditionem suspicere, admirari, reuereri. Vale.

Dabam Patauij pridie Kal.

Iun. M. DC. XXXIV.

D

AVCTORI AMICISSIMO

DVM quãdo deceat studere libras,
 NAVDÆE antithesi, vel ortus
 hora.

Vel Sole occiduo; bène atq; doctè
 Tã scribis, fateamur ut, quod ipse
 Omni, GABRIEL, es legendus
 horã.

Io. Argolus

SEU juuat aurorã, mediã seu luce, ve
 imã,

Noctè, laborantes incubuisse libri
 Exemplo, NAVDÆE, tuo sic dirimis, in
 Tèporis ut PEIRESC nil periisse scia
 Illius exacto tua stet sententia nutu
 Qui placet huic, doctis sat placuit
 reor.

IOAN. RHODI

NAVDÆVS doctè tranquillat
 temporis horam
 Expendit Musis quę sit amica magi
 Ast indefesso studiorum denotat usu
 Quod quęvis studijs hora sit apta su

Robertus Farnacque Philos. & Med.

QVÆ